

Dembiński Roman

Data urodzenia: 1876

ksiądz katolicki, proboszcz w Pokrzydowie, działacz społeczny i niepodległościowy, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1901–1921.

Urodzony we wsi Łowinek k. Świecia. Syn Floriana i Elżbiety. Uczeń Collegium Marianum w Pelplinie (1885–1889) i Królewskiego Katolickiego Gimnazjum Męskiego w Chełmnie, które ukończył w 1897 r. W trakcie nauki zaangażował się w działalność koła Filomatów Pomorskich, w którym pełnił funkcję bibliotekarza. Dzięki wsparciu finansowemu Towarzystwa Pomocy Naukowej studiował na Seminarium Duchownym w Pelplinie, w którym w 1901 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Pełnił obowiązki wikarego w Toruniu (w kościele Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny), a od 1907 r. proboszcza parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Pokrzydowie. Inicjował tam pracę organiczną; od 1912 r. kierował lokalnym Bankiem Spółdzielczym. W 1918 r. zaangażował się w działalność niepodległościową – był członkiem Tajnego Komitetu Obywatelskiego i Powiatowej Rady Ludowej w Brodnicy (1918–1920). Po odzyskaniu niepodległości skupił się na działalności oświatowej – prowadził kursy języka, historii i literatury polskiej na terenie powiatu. Członek zarządu brodnickiego oddziału Towarzystwa Czytelni Ludowych (1918–1919). Odznaczony Srebrnym i Złotym „Krzyżem Zasługi” za działalność na rzecz odrodzenia państwa polskiego. Po wkroczeniu Niemców aresztowany w 1939 r., uwięziony i osadzony w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Zmarł w 1940 r. w Brodnicy. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Pokrzydowie.

Literatura:

1. Mross H., *Dembiński Roman (1876–1940)*, [w:] *Słownik biograficzny kapłanów diecezji chełmińskiej wyświęconych w latach 1821–1920*, Pelplin 1995, s. 49.

Mateusz Stranc